

Лк Філософія. Спогади

У самурая немає мети. У самурая є шлях.

Зміст

1. Передумова про епіграф
2. Діалектика
  - 2.1 Усе змінюється, має початок та кінець.
  - 2.2 Усе складається з суперечностей (протиріч).
3. Причинно наслідковий зв'язок
4. Висновки
5. Запитання

1 Передумова про епіграф

Японське бусідо - неписаний кодекс воїнів-самураїв. Поряд з філософією стоїцизму бусідо можна розглядати як сукупність принципів, що дозволяють керувати собою, — бути чесним і вірним, ввічливим і скромним, готовим до самопожертвування і дбаючи про гарну репутацію

В японській мові слово «шлях» має також таке значення – «обов'язок»

Три наріжні камені

***Перший.** Кінцева **Мета** кожної людини – кладовище, **смерть**. І самурай, ніби то вже вмер, - він досяг людської мети і зараз він вже не людина. Тому у нього – тільки шлях і обов'язок – захищати свого господаря. Незважаючи на те, що з ним буде: **мертві не вмирають**.*

Так і менеджер з якості. Він шукає недоліки і причини їх появи. Незважаючи на те, що кому не будь це не сподобається. Він має йти до кінця!!!!!!

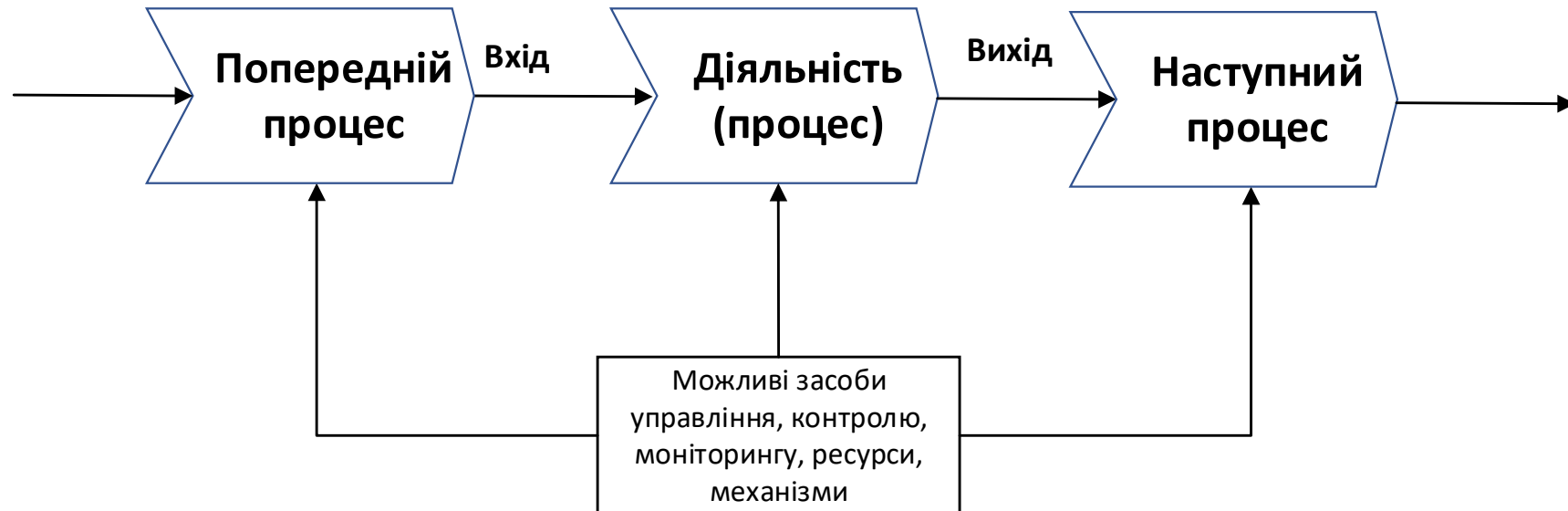
Не випадково саме японці на заводі **Тойота** придумали запобіжники для працівників, які у боротьбі за якість можуть поступитися своїми ніби то особистими інтересами:

- 1) Система Андон
- 2) Відсутність звільнень

Другий. Кінець кожного процесу, - це обов'язково початок іншого. Безкінечний шлях!!!!!!!

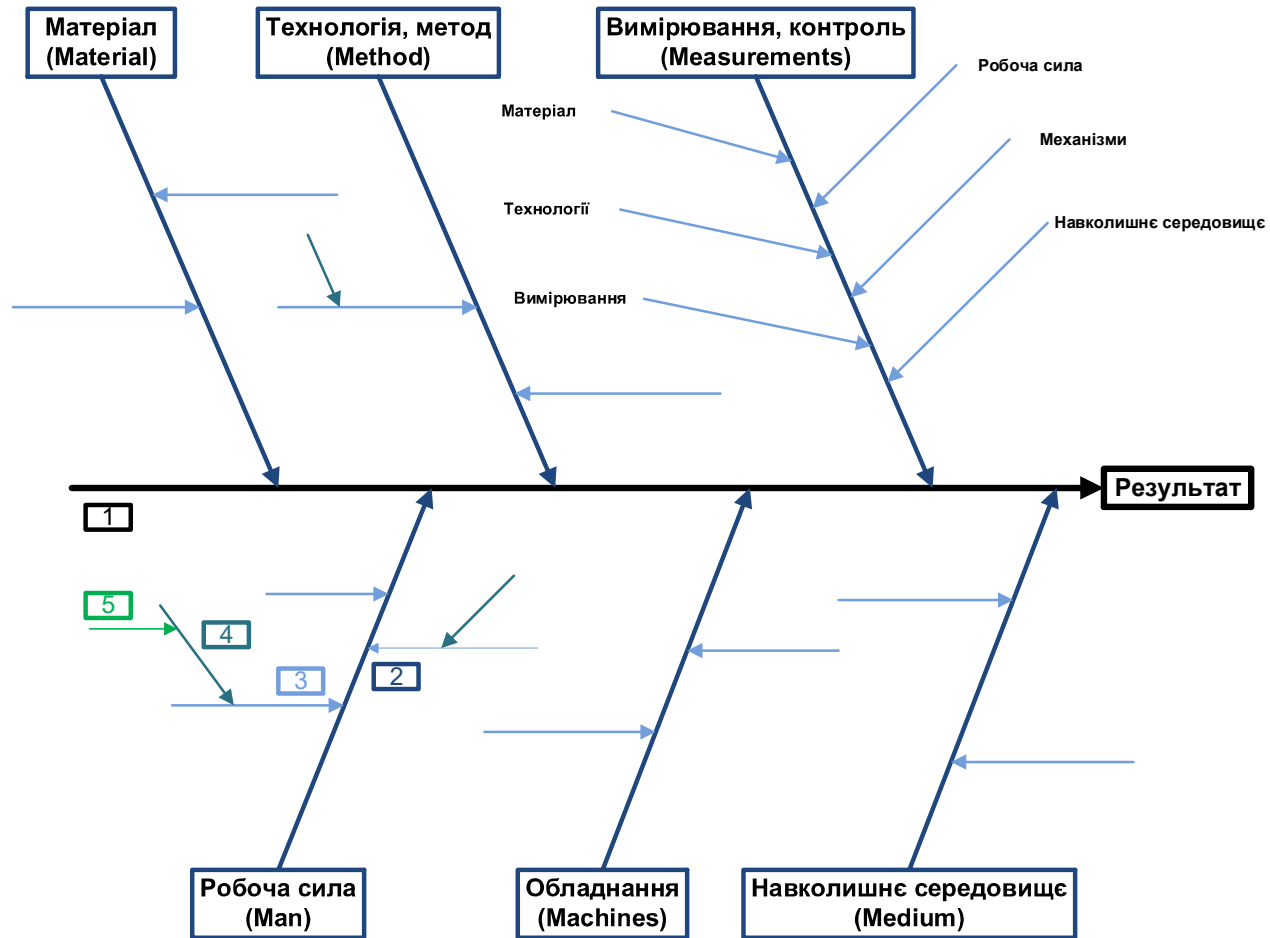
Схема процесу ISO 9001

принцип 5 навіщо?

Третій.

QA, - що це? Чим і кого забезпечує інженер з якості?????

Причинно наслідкова діаграма Ішікави

Знаннями!!!!!!!

Або, як казав великий Е. Демінг – глибинними знаннями!!!!!!

Знаннями про що?

*Про:
виробництво,
діяльність
ПРОЦЕСИ*

Ви вважаєте, процес пізнання може колись завершитися?

Як мета, яка може бути досягнена????????????

А для чого це пізнання? – виявити причини

https://www.youtube.com/watch?v=K8h2e1fWvvg&t=6s&ab_channel=Kuonti

Висновки:

- ❖ QA інженер працює не на господаря, а на закон і принципи
- ❖ Єдина мета QA інженера – не кладовище (як у самурая), а ідеальне підприємство
- ❖ Оскільки ідеалів в світі не буває, єдине завдання QA інженера – шлях до ідеалу, постійне поліпшення якості виробничих (бізнес) процесів

2 Діалектика

Філософія - давньо грецьке слово - філософі́α. Дослівно: **любов до мудрості або любомудрість.**

Як наука, філософія – це дисципліна, що вивчає найбільш загальні та фундаментальні **принципи реальності й пізнання.**

Основний інструмент теорії пізнання - **Діалектика.**

Діалектику можна визначити як вчення про розвиток буття, пізнання та мислення

Діалектику можна визначити як теорію розвитку, руху, мінливості

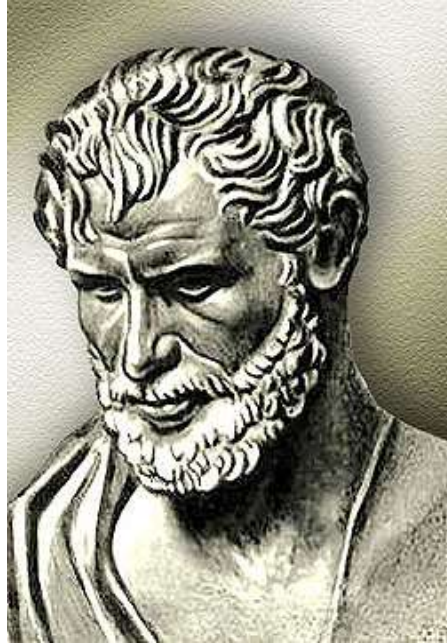
Діалектика (від грецького *διαλεκτική* - «мистецтво сперечатись», «міркувати») — **метод філософії для вміння знаходження істини.**

Сучасна діалектика базується на чотирьох положеннях:

1. Усе змінюється, має початок та кінець.
2. Усе складається з суперечностей (протиріч).
3. Поступові кількісні зміни ведуть до поворотної точки, в якій зміни стають якісними
4. Розвиток відбувається по спіралі, тобто відбувається заперечення.

2.1 Усе змінюється, має початок та кінець.

Це визначив **Геракліт** - давньогрецький філософ, творець першої історичної форми діалектики.

Геракліт говорить:

"все рухається і ніщо не залишається на місці" (зміна у просторі).

А ще, уподібнюючи все те, що існує, - течії річки, він говорить, що

"двічі тобі не увійти в одну і ту ж річку"» (зміна у часі).

Він указав на дві форми (сутності) змінності:

- У просторі
- У часі

Висновки для нас – спеціалістів QA:

1) Всі вироби (деталі, матеріали, речі, процеси...), нібито вироблені одночасно (одна партія, одна зміна..) – різні.
Немає однакових об'єктів.

Варіабельність у просторі

2) Всі об'єкти (вироби, процеси, речі, ...) – змінні у часі

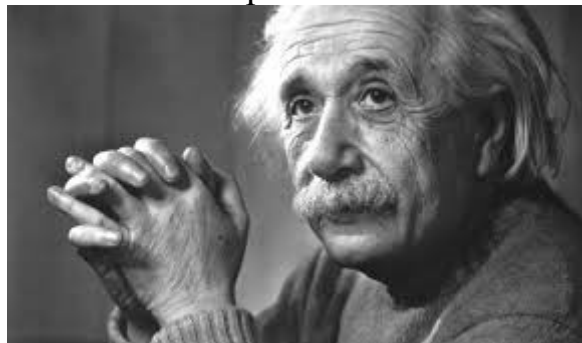
Варіабельність у часі

Примітка: ми не завжди можемо помітити ці мінливості

Все в світі (ручі, матеріали, процеси...) має роздвоєність на **протилежні сторони, які взаємодіють.**

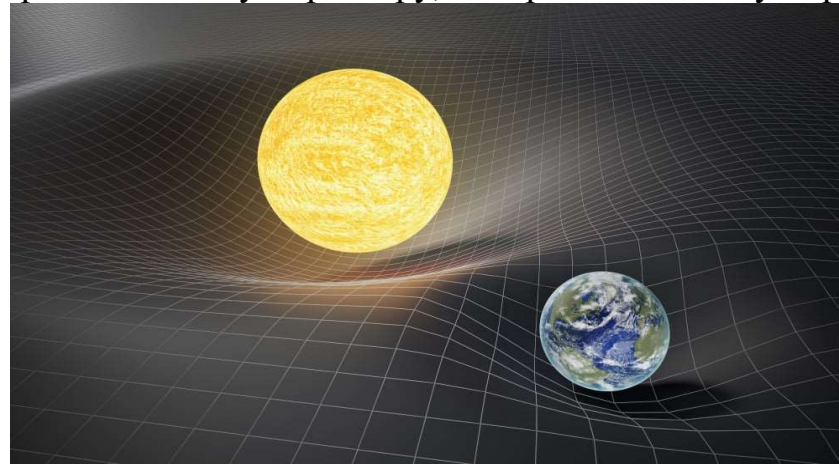
хвороба - здоров'я
причина – наслідок
процес – результат
кількість – якість
час - простір

Альберт Ейнштейн

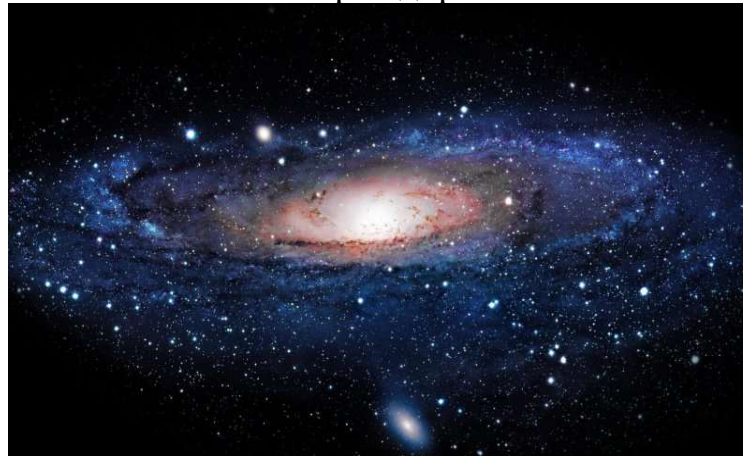

Схематичне уявлення «нерозривності» часу і простору, «викривлення» часу і простору.

Чорна діра

Як що в нас процес – це зміна стану об'єкта у часі, то

- 1) **Все в світі – процес**
- 2) **Змінність – єдиний (единственный) спосіб існування усього живого та не живого (варіативність)**

Примітки

Варіація від латинського . *variatio* – зміна, змінність - різновид чого-небудь, невелика зміна або відхилення.

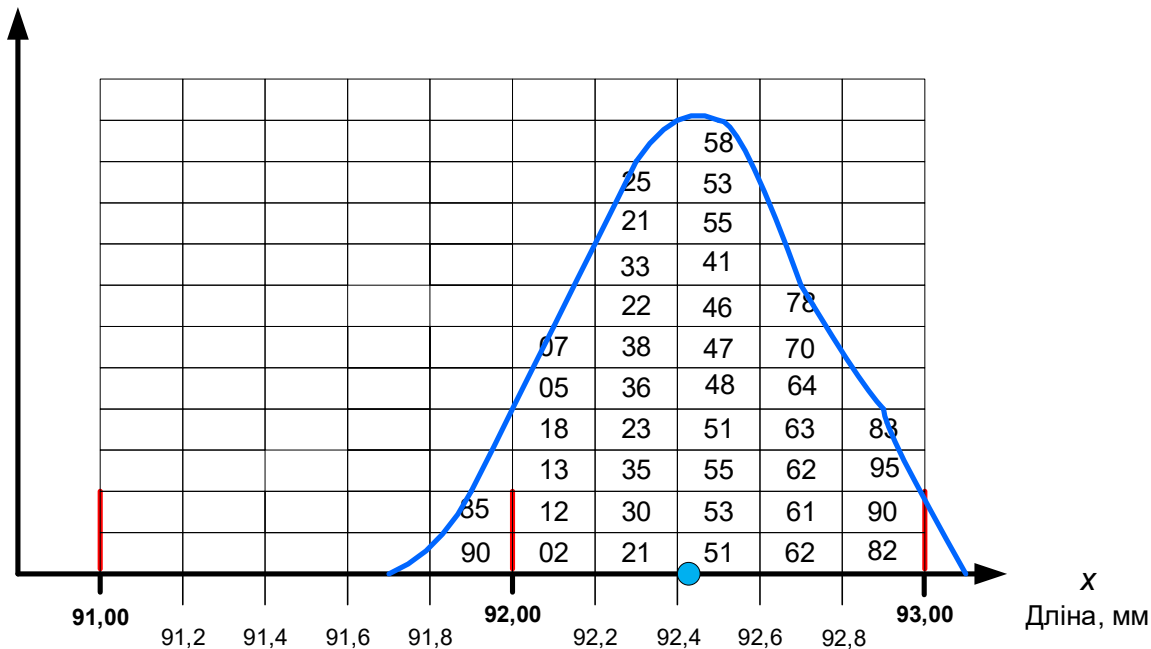
В статистиці **варіацією** називається різноманіття, мінливість значення ознаки в одиниць сукупності. Сукупність – якійсь показник розміру гайок в партії, одиниця – розмір одній конкретної гайки.

Варіація – необхідна умова існування і розвитку масових явищ

Наочно уявити варіацію зручно за допомогою **гістограми**

Приклад гістограми для розміру нашої гайки для партії 40 шт.

m, Кількість результатів в інтервалі, шт

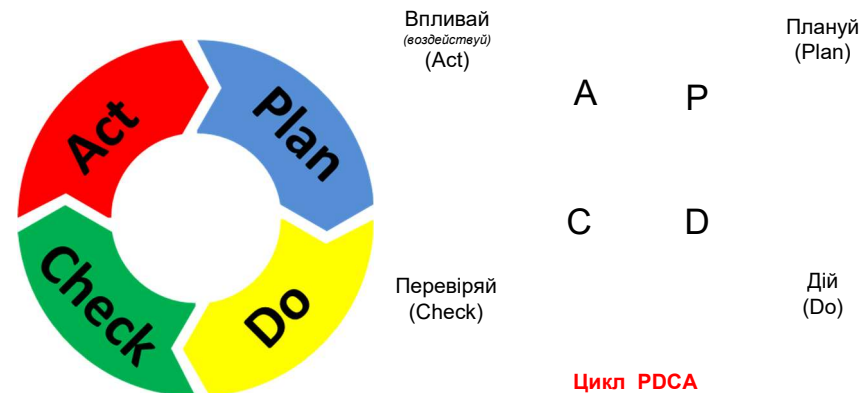
Гістограма - графічне уявлення розподілу частот для дискретної випадкової величини, що утворюється набором стовпців рівної ширини, висоти яких пропорційні частотам
(статистичне керування процесами)

2.2 Усе складається з суперечностей (протиріч).

Це положення вже витікає з попереднього. Але!!! Тут є нова сутність.

2.2.1 Геракліт:

«тільки внутрішні протиріччя є причиною і джерелом розвитку будь-якої системи»

Протиріччя:

Плануй – перевіряй

Дій – впливай (переробляй план, **передельвай план**)

**Тобто, бажаєте мати розвиток свого підприємства –
зробіть в ньому протиріччя**

2.2.2 Принцип дуальності.

Згідно з цим принципом, два начала (сили, принципи, природи) нерозривно співіснують в будь-якому об'єкті, незвідні один одному. «Медаль завжди має дві сторони»

Тіло – душа

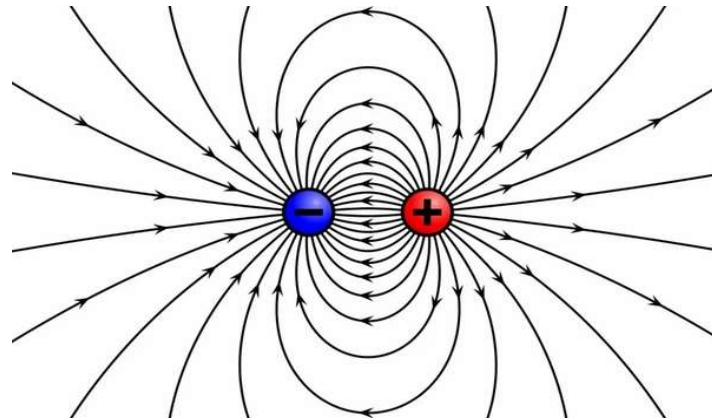
Верх – низ

Процес – результат

Причина - наслідок

**Тобто, бажаєте мати повні знання про сутність предмету – знайдіть його лицеву сторону
и протилежну**

**Бажаєте дати повну характеристику предмету –
порівняйте його з протилежністю**

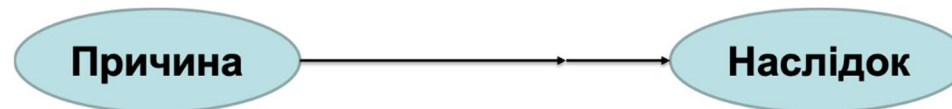
3 Причинно наслідковий зв'язок

Зміни, принаймні в макро світі, **не відбуваються хаотично** або не передбачувано, а підпорядковуються закону, який описує **причинно-наслідковий зв'язок**. Тому, **щоб зрозуміти і спрогнозувати розвиток процесу, необхідно знати закон, що визначає характер мінливості**.

Таким чином, головним завданням, що визначило подальший розвиток філософії після Геракліта, є пошук відповіді на питання: як дізнатися, що постійно змінюється? І з цього випливає питання: чи існує закон, якому підпорядковуються зміни?

Закон причинно наслідкового зв'язку демонструє звичайну, так звану «формальну» логіку. Основна мета та функція цієї логіки – **зберегти у незмінному вигляді закони перетворення причини в наслідок**.

Це основний філософський закон пізнання світу. Він є базовим для більшості законів природничих наук.

Причина – це те, без чого не буде наслідку.

Одна причина – один наслідок

Аристотель – батько цих досліджень. Ми розглядаємо тільки малу частинку його так званих «начал».

Причинно наслідковий зв'язок практично виконується тільки тоді, коли є **ДІЯ**. **Причина має ДІЯТИ!!!**

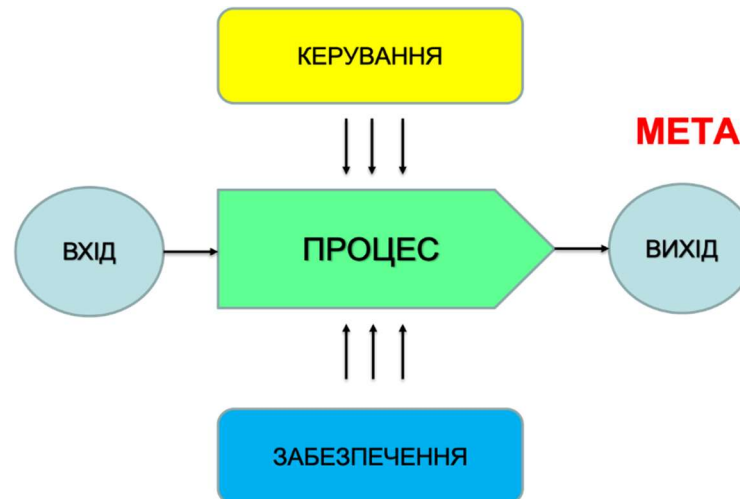
Причиною може бути природній закон. Є закон всесвітнього тяжіння і **він ДІЄ**. **На що? На яблуко. І тоді!!!**

Дія закону буде завжди і буде неминучою. Яблуко впаде.

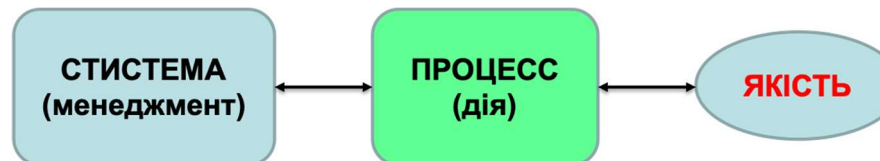
Дія перетворює причину в наслідок

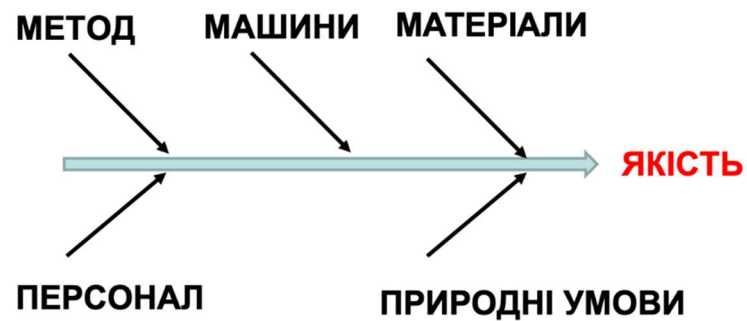
Процес – послідовність дій, які перетворюють вхід у вихід

На цьому ж стоїть і ПРАЦЮЄ закон відображення якості.

Та діаграма Ішикави

Примітка**Статистична логіка**

Функціональна логіка відноситься до жорстких (однозначних) висновків (зв'язків).

На відміну від функціональної, - **Статистична логіка** (ймовірнісні висновки) відноситься не до однозначних зав'язків, а до **правдоподібних висновків (зв'язків)**, оскільки їх **результати мають лише ймовірний характер**

Формальна і статистична логіки – дві сторони мислення (дослідження, аналізу, пошуку знань).

При керуванні процесами потрібно їх описувати (моделювати) **обов'язково за допомогою двох логік:**
формальної і статистичної.

Необхідно використовувати **закон причинно наслідкового зв'язку** з урахуванням **варіабельності можливих результатів**

4 Висновки

- ❖ Усе в світі є – **процес**
- ❖ **Процесна модель – найкраща** для опису і сприйняття світу
- ❖ Процес – це **змінність, перетворення входу у вихід**
- ❖ Кожен процес має **початок та кінець**
- ❖ Вихід процесу (якість продукції) – однозначно **обумовлюється причиною** (входами процесу) та безпосередньо самім процесом (**внутрішнім контекстом**)
- ❖ Кожен процес **починається попереднім процесом і продовжується наступним**
- ❖ Кожен процес існує в деякої більш складній системі, елементи котрій взаємодіють з нашим процесом (**зовнішній контекст**), але точні параметри взаємодії (впливу) нам не відомі
- ❖ Кожен процес, якій є символом змін, - сам безперервно змінюється, є **мінливим, принаймні – варіабельним.**

5 Запитання

- 1) Що таке філософія? Про що вона?
- 2) Що таке діалектика?
- 3) Назвіть основні чотири положення діалектики.
- 4) Що таке система Андон?
- 5) Як ви розумієте висловлювання «У самурая немає мети. У самурая є шлях»?
- 6) Що таке мета?
- 7) Що таке принцип «5 чому»?
- 8) Що таке принцип «5 навіщо»?
- 9) Що таке QA? Чим ы кого інженер QA забезпечує? Для чого?
- 10) Що таке діаграма Ішикави?
- 11) Що таке інформація?
- 12) Що таке знання?
- 13) Що таке аналіз?
- 14) Що являється основною причиною і джерелом змінності системи?
- 15) Що таке варіація і варіабельність?
- 16) Що таке цикл Шухарта – Демінга?
- 17) Чому вчить нас принцип Дуальності?
- 18) Що таке принцип?
- 19) Назвіть 8 принципів СМЯ за стандартом 9001.
- 20) Опишіть принцип причинно наслідкового зв'язку.
- 21) Чим статистична логіка відрізняється від формальної?